

Official Journal L 314 , 16/12/1993 P. 0038 - 0043
Finnish special edition: Chapter 15 Volume 13 P. 0080
Swedish special edition: Chapter 15 Volume 13 P. 0080

SMERNICA KOMISIE 93/112/ES

zo dňa 10. decembra 1993,

ktorou sa mení smernica Komisie 91/155/EHS, ktorou sa stanovujú podrobnosti informačného systému pre nebezpečné prípravky na vykonanie článku 10 smernice Rady 88/379/EHS

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 88/379/EHS zo dňa 7. júna 1988 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných prípravkov[1], naposledy zmenenou a doplnenou smernicou Komisie 93/18/EHS[2], a najmä na článok 10 ods. 2 uvedenej smernice,

keďže, že čl. 10 ods. 2 smernice 88/379/EHS vyžaduje, aby Komisia stanovila podrobné opatrenia na uplatňovanie informačného systému vo forme bezpečnostných listov týkajúcich sa nebezpečných prípravkov; že smernica Komisie 91/155/EHS[3] stanovuje z tohto dôvodu také podrobné opatrenia;

keďže, že smernica Rady 67/548/EHS zo dňa 27. júna 1967 o aproximácii právnych a správnych predpisov týkajúcich sa klasifikácie, balenia a označovania nebezpečných látok[4], naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 92/21/EHS[5], a najmä článok 27 uvedenej smernice vyžadujú, aby Komisia stanovila všeobecné pravidlá na vypracovanie, distribúciu, obsah a rozsah bezpečnostného listu týkajúceho sa nebezpečných látok;

keďže, že je vhodné, aby opatrenia týkajúce sa bezpečnostných listov boli rovnaké pokiaľ ide o látky i prípravky; že taký prístup sa predvídal v smernici 91/155/EHS; že je preto nevyhnutné pozmeniť v tomto zmysle smernicu 91/155/EHS;

keďže, že je nutné vykonať určité zmeny prílohy z dôvodu zabezpečenia ochrany životného prostredia;

keďže, že v dôsledku zmien smernice 91/155/EHS musí byť zrušený článok 4 uvedenej smernice;

keďže, že ustanovenia tejto smernice sú v súlade so stanoviskom Výboru na prispôsobovanie sa smerníc technickému pokroku pri odstraňovaní technických prekážok obchodu s nebezpečnými látkami a prípravkami,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 91/155/EHS sa mení a dopĺňa takto:

1. zrušuje sa článok 4;
2. príloha sa nahrádza prílohou tejto smernice.

Článok 2

1. Členské štáty prijímú a zverejnia ustanovenia nevyhnutné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 1. januára 1995. Bezodkladne o nich upovedomia Komisiu.
2. Tieto ustanovenia nadobudnú účinnosť 1. januára 1995.

Informačné systémy typu bezpečnostných listov, ktoré sa používajú v niektorých členských štátoch, sa však môžu používať až do 1. júla 1995.

3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť tretí deň po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

V Bruseli 10. decembra 1993

Za Komisiu

Yannis PALEOKRASSAS

člen Komisie

PRÍLOHA

POKYNY NA ZOSTAVENIE BEZPEČNOSTNÝCH LISTOV

Nasledujúce vysvetľujúce poznámky majú slúžiť ako návod. Ich účelom je, aby obsah každej povinnej položky uvedenej v článku 3 umožnil profesionálnym používateľom prijať nevyhnutné opatrenia na ochranu zdravia a bezpečnosti na pracovisku a na ochranu životného prostredia.

Informácie musia byť napísané jasne a stručne.

Vzhľadom na široké rozpätie vlastností látok a prípravkov sa môžu v niektorých prípadoch ukázať ako potrebné ďalšie informácie. Ak sa v iných prípadoch ukáže, že informácie o určitých vlastnostiach nemajú význam, alebo že je technicky nemožné ich poskytnúť, je nevyhnutné to jasne uviesť.

I keď poradie položiek nie je záväzná, odporúča sa použiť poradie uvedené v článku 3.

V prípade, že bezpečnostný list bol prepracovaný, treba zmeny oznámiť príjemcovi.

1. Identifikácia látky/prípravku a spoločnosti/podniku

1.1 Identifikácia látky alebo prípravku:

Názov použitý na identifikáciu musí byť totožný s názvom uvedeným na štítku podľa prílohy VI smernice 67/548/EHS.

Možno uviesť aj iné dostupné identifikačné prostriedky.

1.2 Identifikácia spoločnosti/podniku:

- identifikácia osoby usadenej v spoločenstve, ktorá je zodpovedná za uvedenie látky alebo prípravku na trh, či už je to výrobca, dovozca alebo distribútor;

- úplná adresa a telefónne číslo tejto osoby.

1.3 Okrem uvedených údajov sa v súlade s článkom 12 smernice 88/379/EHS uvedie telefónne číslo spoločnosti a/alebo úradného poradenského subjektu.

2. Zloženie/informácie o zložkách

Poskytnuté informácie by mali príjemcovi umožniť jednoduchú identifikáciu rizík spojených s látkou alebo prípravkom.

V prípade prípravku:

a) nie je potrebné uviesť úplné zloženie (charakter zložiek a ich koncentrácia);

b) je však treba uviesť nasledujúce látky spolu s ich koncentraciami alebo koncentračnými rozmedziami, ak sú obsiahnuté v koncentráciách rovnajúcich sa alebo vyšších než koncentrácie uvedené v článku 3 ods. 6 písm. a) smernice 88/379/EHS (ak sa nepovažuje za vhodnejší nižší limit):

- látky, ktoré predstavujú nebezpečenstvo pre zdravie v zmysle smernice 67/548/EHS,

a

- aspoň látky, na ktoré sa vzťahujú uznané hodnoty expozičných limitov podľa predpisov spoločenstva, ale na ktoré sa nevzťahuje uvedená smernica;

c uvedie sa klasifikácia (buď podľa článku 6 alebo podľa prílohy I smernice 67/548/EHS) uvedených látok vo forme symbolov a R-viet, ktoré sú priradené v súlade s ich nebezpečnosťou pre zdravie;

d) ak má byť v súlade s ustanoveniami článku 7 ods. 1 smernice 88/379/EHS zachovaná dôvernosť identity určitých látok, popíše sa ich chemická podstata, aby sa zabezpečilo bezpečné zaobchádzanie. Použitý názov musí byť zhodný s názvom odvodeným uvedeným postupom.

3. Identifikácia rizík

Jasne a stručne sa uvedú najvýznamnejšie riziká, ktoré látka alebo prípravok predstavuje, predovšetkým hlavné nebezpečenstvo pre človeka a životné prostredie.

Popíšu sa najdôležitejšie nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a symptómy vzťahujúce sa na použitie a možné nevhodné použitie látky alebo prípravku, ktoré možno ľahko predvídať.

Informácie by mali zodpovedať informáciám uvedeným na štítku výrobku, ale nemusia ich opakovať.

4. Opatrenia prvej pomoci

Popíšu sa opatrenia prvej pomoci; je však dôležité špecifikovať, či je potrebná okamžitá lekárska pomoc.

Informácie o prvej pomoci musia byť stručné a ľahko pochopiteľné pre postihnutého, prítomné osoby i pracovníkov poskytujúcich prvú pomoc. Je treba stručne charakterizovať príznaky a účinky. V pokynoch by malo byť uvedené, čo treba robiť v prípade havárie na mieste a či možno po expozícii očakávať dlhodobé účinky.

Informácie sa rozdelia do rôznych pododsekov podľa rôznych spôsobov expozície, t. j. vdýchnutie, styk s pokožkou a okom a požitie.

Uvedie sa, či je potrebná alebo či sa odporúča odborná pomoc lekára.

Pri niektorých látkach alebo prípravkoch môže byť dôležité zdôrazniť, že na pracovisku musia byť k dispozícii špeciálne prostriedky na zabezpečenie špecifických a okamžitých postupov.

5. Opatrenia na hasenie požiaru

Uvedú sa požiadavky na hasenie požiaru spôsobeného látkou alebo prípravkom alebo vzniknutého v ich blízkosti, a to popisom:

- vhodných hasiacich prostriedkov,
- hasiacich prostriedkov, ktoré nesmú byť použité z bezpečnostných dôvodov,
- každého zvláštného nebezpečenstva spôsobeného expozíciou samotnej látky alebo prípravku, produktom horenia alebo vznikajúcim plynom,
- zvláštnych ochranných prostriedkov pre hasičov.

6. Opatrenia v prípade náhodného úniku

Podľa typu danej látky alebo prípravku sú potrebné informácie o:

- preventívnych opatreniach na ochranu osôb, ako sú:

odstránenie zdrojov horenia, opatrenia na dostatočné odvetrávanie/ochrana dýchania, obmedzenie prašnosti, zabránenie kontaktu s pokožkou a očami,

- preventívnych opatreniach na ochranu životného prostredia, ako sú:

zabránení prienikov do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd a pôdy, prípadná potreba varovať okolie,

- čistiacich metódach, ako sú:

použitie absorpčných materiálov (napr. piesku, kremeliny, lapačov kyselín, univerzálneho lapača, pilín...), zrážanie plynov/pár vodou, riedenie.

Zváži sa aj uvedenie upozornenia, ako napr.: "nikdy nepoužívajte, neutralizujte použitím"

Poznámka: Podľa potreby sa uvedie odkaz na body 8 a 13.

7. Manipulácia a skladovanie

7.1 Manipulácia

Treba uviesť predbežné opatrenia na bezpečnú manipuláciu vrátane pokynov na technické opatrenia, ako sú: miestne a celkové odvetrávanie, opatrenia zamedzujúce tvorbe aerosolov a prachu a protipožiarne opatrenia, a akékoľvek špecifické požiadavky alebo pravidlá týkajúce sa látky alebo prípravku (napr. postupy alebo vybavenie, ktoré sú zakázané alebo sa odporúčajú), a ak je možné, uvedie ich stručný popis.

7.2 Skladovanie

Špecifikujú sa podmienky pre bezpečné skladovanie, ako sú: špecifické požiadavky na skladovacie priestory alebo nádoby (vrátane záchytných stien a odvetrávania), nemišateľné materiály, skladovacie podmienky (teplotné a vlhkosťné limity/rozmedzia, osvetlenie, inertný plyn...), špeciálna elektrická inštalácia a ochrana pred statickou elektrinou.

Podľa potreby sa uvedú pokyny o množstvových limitoch pri skladovacích podmienkach. Najmä sa uvedú akékoľvek špeciálne požiadavky, ako je typ materiálu použitého na obaly/nádoby pre látky alebo prípravky.

8. Obmedzovanie expozície/osobné ochranné prostriedky

Na účely tohto dokumentu sa za obmedzovanie expozície považuje úplný súbor preventívnych opatrení, ktoré treba urobiť pri používaní, aby sa minimalizovala expozícia pracovníka.

Technické opatrenia treba uskutočniť skôr, než bude potrebné použiť osobné ochranné prostriedky. Preto sa uvedú informácie o návrhu systému, napr. v prílohe. Tieto informácie majú doplniť informácie uvedené v bode 7.1.

Uvedú sa špecifické kontrolné parametre, akými sú expozičné limity alebo biologické štandardy. Uvedú sa informácie o odporúčaných monitorovacích postupoch a príslušné odkazy na ne.

Ak sú potrebné osobné ochranné prostriedky, špecifikuje sa typ vybavení, ktoré poskytuje zodpovedajúcu a vhodnú ochranu:

- ochrana dýchacích ciest:

v prípade nebezpečných plynov, pár alebo prachu treba uviesť potrebu vhodného ochranného vybavenia, akými sú autonómny dýchací prístroj, zodpovedajúce masky a filtre,

- ochrana rúk:

jasne sa špecifikuje typ rukavíc, ktoré treba použiť pri manipulácii s látkou alebo prípravkom. V prípade potreby sa uvedú všetky dodatočné opatrenia na ochranu pokožky a rúk,

- ochrana očí:

špecifikuje sa požadovaný typ vybavenia na ochranu očí, akými sú: ochranné okuliare, bezpečnostné ochranné okuliare, ochranný štít,

- ochrana pokožky:

ak je nevyhnutné chrániť inú časť tela ako ruky, špecifikuje sa typ a kvalita požadovaného ochranného vybavenia, akými sú: zástera, topánky a celkový ochranný odev. Ak je to nevyhnutné, uvedú sa špecifické hygienické opatrenia.

Je vhodné urobiť odkaz na príslušné CEN normy.

9. Fyzikálne a chemické vlastnosti

Tento bod zahŕňa pre prípad potreby nasledujúce informácie o látkach a prípravkoch:

Vzhľad: uvedie sa skupenstvo (pevná látka, kvapalina, plyn) a farba látky alebo prípravku v stave, v ktorom sa dodáva.

Zápach: ak je rozoznateľný, stručne sa popíše.

pH: uvedie sa hodnota pH látky alebo prípravku v stave, v ktorom sa dodáva, alebo vo vodnom roztoku; v druhom prípade sa uvedie koncentrácia.

Bod varu/rozmedzie bodu varu: Bod topenia/rozmedzie bodu topenia: Bod vzplanutia: Horľavosť (pevná látka, plyn): Samovznietenie: Výbušné vlastnosti: Oxidačné vlastnosti: Tlak pár: Relatívna hustota: Rozpustnosť: - vo vode v tukoch (špecifikuje sa rozpúšťadlo - olej) Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda: Podľa smernice 67/548/EHS

Ďalšie údaje: uvedú sa ďalšie parametre dôležité z hľadiska bezpečnosti, akými sú hustota pár, zmiešateľnosť, rýchlosť odparovanie, vodivosť, viskozita atď.

Uvedené vlastnosti sa stanovujú v súlade so špecifikáciami uvedenými v časti A prílohy V smernice 67/548/EHS alebo s akoukoľvek porovnateľnou metódou.

10. Stabilita a reaktivita

Uvedie sa stálosť látky alebo prípravku a prípadné nebezpečné reakcie za určitých podmienok.

Podmienky, ktorých sa treba vyvarovať:

Uvedie sa prehľad takých podmienok, akými sú teplota, tlak, svetlo, náraz atď., ktoré môžu vyvolať nebezpečnú reakciu, a ak je to možné, stručne sa popíšu.

Materiály, ktorých sa treba vyvarovať:

Uvedie sa prehľad materiálov, akými sú voda, vzduch, kyseliny, zásady, oxidačné činidlá alebo iné špecifické látky, ktoré môžu vyvolať nebezpečnú reakciu, a ak je to možné, stručne sa popíšu.

Nebezpečné produkty rozkladu:

Uvedie sa zoznam nebezpečných materiálov vznikajúcich v priebehu rozkladu v nebezpečných množstvách.

Poznámka: Uvedie sa najmä:

- potreba prítomnosti stabilizátorov,

- možnosť nebezpečnej exotermickej reakcie,
- prípadný dôsledok zmeny fyzikálneho stavu látky alebo prípravku pre bezpečnosť,
- prípadné nebezpečné produkty rozkladu, ktoré vznikajú pri styku s vodou,
- možnosť rozkladu na nestabilné produkty.

11. Toxikologické informácie

Tento oddiel sa zaoberá potrebou stručného, ale úplného a zrozumiteľného popisu rôznych toxikologických účinkov (účinkov na zdravie), ktoré sa môžu prejaviť, ak používateľ príde do styku s látkou alebo prípravkom.

Zahrnú sa účinky nebezpečné pre zdravie pochádzajúce z expozície látky alebo prípravku, pričom sa vychádza jednak z skúseností, jednak zo záverov vedeckých experimentov. Zahrnú sa informácie o rôznych spôsoboch expozície (vdychovanie, požitie, styk s pokožkou alebo okom) a popíšu sa príznaky zodpovedajúce fyzikálnym, chemickým a toxikologickým vlastnostiam.

Zahrnú sa známe dlhodobé i okamžité účinky a tiež chronické účinky pochádzajúce z krátkodobej i dlhodobej expozície: napríklad senzibilizácia, karcinogenita, mutagenita, toxicita pre reprodukciu vrátane teratogenity a narkózy.

Pri zohľadnení informácií uvedených už v bode 2, "zloženie/informácie o zložkách", môže byť potrebné uviesť odkazy na špecifické účinky niektorých zložiek prípravkov na zdravie.

12. Ekologické informácie

Popíšu sa možné účinky, správanie a vplyv látky alebo prípravku na životné prostredie a jeho predpokladané použitie. Rovnaké informácie sa uvedú pri nebezpečných produktoch rozkladu látok alebo prípravkov.

Príklady zodpovedajúcich ekologických informácií sú:

mobilita: - známa alebo predpokladaná distribúcia do zložiek životného prostredia, - povrchové napätie, - absorpcia/desorpcia, - iné fyzikálno-chemické vlastnosti, pozri bod 9;

rozložiteľnosť: - biotická a abiotická rozložiteľnosť - aeróbnym a anaeróbnym rozkladom, - persistencia;

akumulácia: - bioakumulačný potenciál, - biomagnifikácia;

Krátkodobé a dlhodobé účinky na:

ekotoxicitu: - vodné organizmy, - pôdne organizmy, - rastliny a suchozemské zvieratá;

ostatné nepriaznivé účinky: - schopnosť spotrebovať ozón, - potenciál fotochemickej tvorby ozónu, - potenciál globálneho otepľovania, - účinky na čistiarne odpadových vôd.

Poznámky

Zabezpečí sa, aby boli informácie týkajúce sa životného prostredia uvedené aj v iných oddieloch bezpečnostného listu, najmä informácie týkajúce sa pokynov pre riadené uvoľňovanie, opatrení pri náhodnom úniku a pokynov pre zneškodnenie v bodoch 6, 7, 13 a 15.

Pokiaľ nebudú k dispozícii kritériá pre hodnotenie dopadu prípravkov na životné prostredie, uvedú sa informácie o výške uvedených činiteľov látok klasifikovaných ako nebezpečné pre životné prostredie a obsiahnutých v prípravku.

13. Pokyny na zneškodnenie

Ak predstavuje zneškodnenie látky alebo prípravku (prebytky alebo odpad vznikajúci z očakávaného použitia) nebezpečenstvo, uvedie sa popis týchto zvyškov a informácie o bezpečnom zaobchádzaní s nimi.

Uvedú sa vhodné metódy zneškodnenia látky alebo prípravku a akéhokoľvek znečisteného obalu (spaľovanie, recyklácia, skládkovanie atď.).

Poznámka

Uvedú sa odkazy na všetky ustanovenia spoločenstva o odpadoch. Ak také ustanovenia neexistujú, je užitočné upozorniť používateľa na možnú existenciu platných vnútroštátnych alebo regionálnych ustanovení.

14. Informácie pri preprave

Uvedú sa všetky špeciálne preventívne opatrenia, ktoré má používateľ poznať alebo ktoré má dodržiavať pri preprave alebo doprave v podniku alebo mimo neho.

Môžu sa uviesť aj dodatočné informácie podľa odporúčaní OSN a iných medzinárodných dohôd o preprave a balení nebezpečného tovaru.

15. Informácie o predpisoch

Na štítok sa uvedú informácie podľa smerníc o klasifikácii, balení a označovaní nebezpečných látok a prípravkov.

Ak sa na látku alebo prípravok, ktoré sú uvedené v bezpečnostnom liste, vzťahujú zvláštne ustanovenia týkajúce sa ochrany osôb alebo životného prostredia na úrovni spoločenstva (napr. obmedzenie uvádzania na trh a použitia, hodnoty expozičných limitov v pracovnom prostredí), mali by byť tieto ustanovenia, pokiaľ možno, uvedené. Prijemcu treba upozorniť aj na existenciu vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa tieto ustanovenia vykonávajú.

Odporúča sa tiež, aby bezpečnostný list upozornil príjemcu na ďalšie zodpovedajúce vnútroštátne opatrenia.

16. Ďalšie informácie

Uvedú sa akékoľvek ďalšie informácie, ktoré môžu byť významné pre bezpečnosť a zdravie a ochranu životného prostredia, napríklad:

- pokyny pri školeniach,
- odporúčané použitie a obmedzenie,
- ďalšie informácie (písomné odkazy a/alebo kontaktné miesto technických informácií),
- zdroje základných údajov použitých pri zostavovaní bezpečnostného listu.

Uvedie sa aj dátum vydania bezpečnostného listu, ak nie je uvedené inde.

[1] Ú. v. ES L 187, 16.7.1988, s. 14.

[2] Ú. v. ES L 104, 29.4.1993, s. 46.

[3] Ú. v. ES L 76, 22.3.1991, s. 35.

[4] Ú. v. 196, 16.8.1967, s. 1.

[5] Ú. v. ES L 110, 4.5.1993, s. 20.